БЪРБАТЪЛ БЪН

Din

ПОВЕСТИРИЛЕ МОРАЛЕ,

Але луй

МАРМОНТЕЛ

Традусе

де

І. ЕЛІАД

БЪКУРЕЩІ

Ін Типографіа луй Еліаз

1832.

www.dacoromanica.ro

Ilie Constantinescu
cl. VII liceul din Craiova.
Dioști, 26 Martie 1895.

www.dacoromanica.ro

ЛА DOMNIA ЛОР

ДОМНѸЛ ШІ DOAMNA

ШТІРБЕІѸ

Домнї меї!

Чітінд чінѣ ва ачѣстѣ доъ мічї повестірї, ші кѵ-носкжнд армонїа ші бѵна лнцелецере че сѣпжнеще ln каса Домнїеї воастре, прѢ лесне поате афла пен-трѵ че лнкін Дѵмнѣвоастръ ачѢсть мікъ традѵкцїе.

І. Елїад.

www.dacoromanica.ro

БЪРБАТЪЛ БЪН

Ънъл дін ачеї бънї пъріндї де фамілїе, че не адък аміпте вѣкъл чел де аур, а стътът Фелісонд каре-ле а мърітат пе ъна са нъскътъ фіїкъ Хортенца' кѫ Баронъл де Валсан, ші пе непоата са Амелїа кѫ Презідентъл де Лъсан.

Валсан галант, фъръ ынгріжире, плін де драгостє фъръ целозіе (темере) кѫ тотъл инделетнічіт ынтръ требіле сале кът ші ынтръ славъ де а се-ньлца, пъцін ынгріжа де а се-фаче пъзітор фемеї сале; о лъса ынтръ чінстѣ ші ынтръ кредінца еї а шї петрече кѫ лъмѣ, ынтр' але къріа плъчерї ші ел ынсъшї дат кѫ тотъл, авѣ мълцъмірє съ о вазъ къ стрълучеще. Лъсан ынсъ маї ынфрънат, ші маї ынгріжіт, ръсъфла нъмаї пентръ Амелїа, каре ші ea тръїа іаръшї нъмаї пентръ дънсъл. Гріжа де а нілъчѣ ънъл алтъїа кї инделетнічѣ фъръ ынчетаре;

www.dacoromanica.ro

ши пентру дженши даторіа чѣ маї сфънтъ ле ера чѣ маї дулче мълцумире.

Бътрънул Фелісонд се-букура де унірѣ фамілії сале дар маї пе урмъ моартѣ Амелії (непоатесі) прекум ши а луї Валсан (цінерулуї съу) ръспънді ын тоатъ каса ынтристарѣ ши тънгуірѣ. Лъсан ынтру дурерѣ са н'авѣ нічі кіар мънгерѣ де а фі татъ. Валсан ынсъ лъсасе Хортенці доі копіі ку прѣ пуцінъ старе. Ку тоате ачестѣ ла ынчепут тънъра въдувъ тоате неворочірілe лe сокотѣ німік прe лънгъ пiердерѣ содулуї съу; дар орі кът ар вої чінева а се-уїта пе сіне, тот ку ынчетул ши пе несімцiте ларъшї вine ын старѣ чѣ дін тиу, ши врeмѣ тънгуірeї фу пънъ кънд цінъръ ши гъндурілe челe мънчнчоасе.

Ын Парiс, о фемee тънъръ чe тръeще ын десфътърї, есте апъратъ де черчетаре пънъ кънд се-афлъ ын стъпънірѣ унуї бърбат. Тоцї цiу къ чел чe се інтересазъ маї мулт ачела требуe съ фiе ши маї мулт ынгрiжitор ши аша ну ындръзнeще нiмeнѣ съ о дефаiме; дар дака о датъ ръмънe стъпънъ пe сіне, нумаї де кът ынтръ субт епітропіа унуї публік ачiрy, неертътор ши плiн де завістіе; пентру карe фемee ын върстъ де 22 анї ши въдувъ есте чѣ маї неворочітъ пентру слободзеніа са. Аша дар Хортенца възу къ ера фоарте тънъръ ши ну путѣ съ фiе

www.dacoromanica.ro

де сінешї. Фелісонд татъл съў о възу ачѣста маї ку деосебіре. Ынтр'о зі ачест бун пъріпте лшї лнкредінцъ пъсул ші темерѣ са луї Луса̀н непотулуї съў. Пріетене, лї зісе ел, фоарте мулт ешї вредник де жале, дар ші еў ну сунт маї пуцін де кът тіне. О фіїкъ ам, цій прѣ біне дака о вѣѣск'; ші везї прі_ междіїле лн каре се-афлъ. Лумѣ ачѣста че а амъдіт'о, акума о кіамъ іаръшї; жалѣ са се-сфършаще ші есте апроапе а се-да іаръшї лнтру пъчеріле еї. Мъ тем, ку тоате къ сунт бътрън, съ ну ам вре о віацъ маї лунгъ, лн кът съ мъ рушінез ла бътрънецѐле мале. Фіїка мѣ аре ун темеў де вірту̀те; вірту̀тѣ есте лн пу̀трѣ ноастръ; дар чінстѣ ноастръ, ачѣстъ чінсте атжта де скумпъ, ка есте лнтру пъреръ алтора. * — Те лнцелег фоарте біне, Домнуле, ші дака требуе съ о мъртурісеск', ші еў мъ лмпъртъшъск дін неказуріле ші неодіхна Домніеї тале. Дар ну се-поате а хотърж пе Хортенца спре а прііми о нуоъ лндаторіре? — Е! пріетенуле меў, кът кувінте ну аре ка де а'мї пуне лнаінте! доі копіі, ші доі копіі фъръ старе; пентру къ цій къ еў ну сунт богат' ші къ татъл лор ера рѫсіпітор. — Ну 'цї песе, Домнуле сфътуешце ку фіїка Д. Т. еў куноск' ун ом, де ва воі ка, каре се-гжн-

* Семнул ачеста се-пуне кжнд ворбінд унул, лн-цепе челалалт

www.dacoromanica.ro

деще бінє де дженеа, карє арє о інімъ ындестул де бунъ ка съ фіє ын лок де тать ачестор копій. Бієтул бътрън крезу къ'л ынцелеще, ші зісе: о ту карєлє ераї ферічіръ непоатєї мєлє Амелія, тупє карє еў нъбєск ка пе фіул меў, Лусанє! черул чітеще ын інїма мє.... Дар спунемї: ? соцул де карє ту ымї ворбещї коноаще пе фійка мє. ? Ну се-теме ел де тінерєцє єї, де свурдъланічіа єї, ші де сворул че а луат ын луме. — Ел о куноаще ка ші Домніа та ші ну о чінстеще маї пуцін Фелісона ну ынтързіе нічї де кум де а ворбі фіїчі сале. Даръ, Таїкъ, ді зісе еа, въз фоарте бінє къ старє ын карє мъ афлу єстє фоарте делікатъ. А фі ку бъгаре де сємъ, а се-теме нелнчетат, а фі ынаінтє луміеї ка ынаінтє унуї жудікътор, ачєста въз къ єстє соарта унеї вєдуве ын вжрста мє, карє єстє фоарте ынтрістътоарє ші прімежділе осъ.

— Еї бінє фата мє, Лусан 'мї а ворбіт де ун бърбат карє с'ар потріві ку тінє. — Лусан Таїкъ! ах! єстє оаре ку путінцъ съ 'мї дє ел унул карєлє съї семенє! Ку тоатъ норочіръ че авєм ку Валсан; ынсъ кате одатъ рєвнєм соарта фемеї сале. Татъл мулцуміт де ръспунсул еї, вені съ вестєсъ непотулуї съў. Дака ну мъ ыншълаї ді зісе Лусан, мжінє вом фі тоцї мулцуміцї. — Че прієтенул меў, ту ещї! — Еў ынсумї. — Ах! інїма 'мї о спунє. —

www.dacoromanica.ro

Дар еў ешнт Домнуле, ачела карале воеще съ прічіуаскъ мънгерѣ вътрънеціалор тале, адукънд ун даторііле сале о фіікъ врединкъ де Домніа та. Фъръ а къдѣ ун некувііинцъ де а те супъра, еў въз къ Хортенца а луат тоате апукътъріле ші пуртъріле челе врединче де ръс а ле унеі фемеі де модъ. Віоічіунѣ, капріцул, ръвна ші унтречерѣ де а плъчѣ ші де а'ші петрече аў ункъркат'о ун лабіріntул унеі адунърі сгомотоасе ші сбурдалніче; де унде требуе а о скоате. Пентру ачѣста еў ам требуінцъ де нуцін кураж ші де о статорнікъ хотъръре. Поате къ воў авѣ а мъ лупта ші ку лакрѣмі, ші есте прѣ мулт пентру о інімъ аша де сімцітоаре ка амѣ; ку тоате ачестѣ еў мъ прінз пентру мине; дар Д. Т. Домнуле, ещі татъ, ші дака Хортенца ва вені а се-плънце кътре Д. Т.....— Ну те теме німік; ещі стъпън пе фііка мѣ; еў о ункредінцез унделепчіунеі тале; ші дака ну ва фі дестул стъпънірѣ унуі бърбат, еў те унсърчінез ші ку стъпънірѣ унуі татъ.

Луса фу прііміт де кътре Хортенца ку граціile челе маі плъкуте. ?Крезі къ вей ведѣ ун мине, лі зісе ea, соціа пе каре аі піердут'о. Дака еў воў путѣ съ цій локул еі ун інімата, ну ам атунчі де німік амъ маі плънце, сокотіндумъ чѣ маі ферічіт.

Съ венім а унтокмі артіколіле маі динаінте, Дом-

www.dacoromanica.ro

нѫле, зісе Лусанѫ лъй Фелісонд, ші нѫ требуе съ
зйцъм къ сѫнт ла міжлок доі копій фъръ татъ.
Старѣ пърінтелъй лор нѫ 'ла ертат але лъса о ма-
ре мощенірє; нѫ требуе дар ноі съй ліпсім де мо-
щенірѣ мѫмей лор, ѧн кѫт нащерѣ фіілор мей съ
фіе о ненорочірє пентрѫ дѫнші. Бътрѫнъл фѫ пъ-
трѫнс пѫнъ ла лакръмі де марініміа непотълъй съй,
пе каре дін ачест мінѫт ѧл нѫмі фій. Хортенца
нѫ фѫ ші еа май пѫцін сімцітоаре, ла пѫртарѣ ноѫ-
лъй съй соцй. Чел май фрѫмос екіпаж, челе май бо-
гате хаїне, скѫлеле челе май преціоасе, о касъ ѫн-
де тоате лъкрърілє се-ведѣ кѫ густ, мѫнгѣріле,
ѧндестуларѣ, тоате да съ ѧнцелеѓъ ачещій тінере фе-
мей къ бърбатъл съй фоарте мълт ѧнгріжаще пен-
трѫ плъчерілє ей. Дар бъкуріа че а сімціт н'а ці-
нѫт мълтъ време.

Ѫн дать че лініщѣ се-рестаторнічі дупъ сгомо-
тъл нѫнці. Лусан се-сокоті къ требуе а се-деслу-
ші кѫ соціа са асупра планълъй де віаць че ел авѣ
де гѫнд съ іл арате. Аша алесе времѣ де ай ворбі
мінѫтъл чел лініщіт ал дімінецї кѫнд се-дещѣптъ
чіне ва, ачест мінѫт кѫнд тъчерѣ сімцірілор лась
жудекъцї тоатъ слобозеніа ей, кѫнд ші кіар суфле-
тъл лініщіт де кътре аромірѣ сомнълъй, паре къ се-
ренаще кѫ алте ідеї курате, ші фііндѫ десъвър-
шірє стъпѫн пе сіне се-прівеще ші чітеще ѧн сѫнъл

www.dacoromanica.ro

сѣѫ ѧнтокмаї дупъ кум се-веде чінє ва ѧн фундуа ѫнеї апє лімпеде ші пачніче.

Скумпа мѣ Хортенцо, ѧї зісе ел еѫ воѫ ка съ фіі ферічіть, ші ферічірѣ съ'ці фіе статорнікъ; ѧнсъ пентру ачѣста требуе съ фачі оарешї каре жъртфе фоарте мічї, каре аш пофті съ ле пріімѫщї де бунъ воє, деікът съ фіі сіліть а ле фаче пріи міжлоаче каре ну арът ѧнкредінцаре. Ку баронуа де Валсан аї петрекут кѫцїва анї фоарте плъкуцї. Фькут пентру луме ші пентру пъчерї, тѫнър, сѫрдалнік ші не ѧнгріжітор кіар де сіне, ѧї ѧнсуфла тоате густуріле. Характеруа меѫ естє маї серіос', старѣ мѣ маї смеріть, фірѣ мѣ маї тъкутъ ші прін ѫрмаре ну 'мї естє ку путінцъ а'мї скімба обічеіуріле ші амъ луа дупъ але луї, ші крез къ ва фі пентру бінеле тъѫ. Кърарѣ пе каре пѫнъ акум аї умблат естє плінь де флорї ші де курсе; ачѣ пе каре авем де ачі ѧнаінте съ ѫрмъм арє маї пуцінє плъчерї, дар ші маї пуцінє прімеждії. Дуцеціле каре те ѧнкунцура трек дін преунъ ку тінерецѣ; зілеле челе сенінє каре еѫ ці ле прегътеск, вор фі тот ачелѣ пентру тоать врємѣ. Нічї одать о фемее чінстіть ну поате съ'шї афле ферічірѣ ѧн міжлокуа ламї; чі ѧн економіа касеї сале, ѧн драгостѣ де ашї ѧмплінї даторіїле, ѧн ѧнгріжірѣ пентру копіі съї, ші ѧн чінстіта адунаре ку о соціетоате аї кътъіть де оамені чінстіцї

www.dacoromanica.ro

Ачесте ворбе нєнъдъжуіте прічінуіръ Хортєнцій о міраре, ші маі вжртос ворба єкономіє ші сунъ ун урекі ка о ворбъ ку тотул необічнуіть; дар префъкжндусе ка кжнд ар врѣ съ глумѣскъ, ші зісе: о-ать, поате къ воіу фі еу о бунъ єкономъ ші унгріжітоаре, дар акум ну воіу с'аз німік де ачестѣ. Даторіа мѣ есте съ те ибеск пе каре о имплінеск; копіі мєі ункъ пжнъ акум н'аў тревуінцъ де міне; ун кжт пентру адунарѣ мѣ, Думнѣта щій къ еу н'ам а фаче де кжт тот ку оамені чінстіці. — Ну требуе съ аместекъм скумпа мѣ пе оамені чінстіці ку оамені де лумє. — Дар, унцелег фоарте бінє деосебірѣ че врєі съ фачі; унсъ пентру а се-куноаще чінє ва ку лумѣ, ну требуе съ арътє атжта грєутате. Лумѣ асфел кум есте умі плаче а петрече ку джнса; ші кіпул меў ку каре еу тръєск ун тржнса, ну аре німік каре съ ну се-потрівѣск ку старѣ Думіталє. Ну сжнт еу Презідентул жудекъторієй, ші ну мъ почў пріченпе пентру че Доамна де Лусан съ фіе датоаре а фі стрімторатъ маі мулт де кжт Доамна де Валсан. Фій даръ, скумпул меў Презідент, кжт ущ ва плъчѣ де посоморжт; дар фъ бінє а гъсі ку кале ка содіа Думітале съ'шї маі петрѣкъ ункъ кжщіва анї. Фієще каре вжрстъ адуче ку сіне ші густуріле сале. Умі паре ръў, зісе Лусан, де а'щі стріка глумеле, пентру къ

www.dacoromanica.ro

ţу кѫнд влумецїй ецїй прѣ плъкутъ; дар ку тоате ачестѣ требуе а'ці ворбі че есте де ворбъ. Ту тоате лукрурїле кѫте сѫнт ѫн лume, фъръ деосебїре ле ыбецї? — Ну нїчї де кум луѫндуле ку деамърунтул, дар ѫмпрежунъ ачѣстъ аместекътуръ ѫмплаче ку деосебїре. — Кум! ші чеї сѫпъръторї спре пілдъ? — Чеї сѫпъръторї аў ші еї чева плъкут, ку каре петрече чінева. — Аў ачѣ де а луа ѫн рѫе лукрурїле челе маї сімпле, а дэ ун аер крімінал лукрурїлор челор маї невіноватє, ші а публіка, мърінд сълъбїчюнїле саў грешалеле а челора дела каре тръеск лінгушѫндуї. — Есте ку адевърат къ ла чѣ дін тжїў ведере се-сперіе чінева де ачесте характерурї, дар ѫн фанть ну сѫнт аша де прімеждіоасе; де кѫнд а ѫнчепут оамені де а ворбі де тоатъ лумѣ, де атунчї бърфірѣ ну есте нїчї ун ръў, чі нумаї ун фел де епедеміе, каре слъбеще ку кѫт се-ѫнтіндe. — Дар де ачеї некібзуіцї а кърор нумаї о сінгуръ къутътуръ прічінуеще окаръ унеї фемеї чінстіте, ші а кърора кувінте о нечінстеск че аї съ зічї? — Пе ачеа німенѣ нуї креде. — Еў ну воїў съї імітез ворбіна де ръў де партѣ фемеіаскъ; сѫнт мулте фемеї вредніче де чінсте, о цїу фоарте бінe: сѫнт ѫнсъ ші мулте.... — Ка ші ѫнтре воі о аместекътуръ де віртуцї ші де віцїурї. — Еї бінe, спунем а-кума ѫн ачѣстъ аместекътуръ, ?Чіне ne опреще a

www.dacoromanica.ro

фаче о алтфере. — Поате съ факъ чінева ачѣстъ алеџере кжнд ва воі съ айъ ніџе леґътурі де пріе. тешуг маї деосебіт ку чінева; ын луме ынсъ требуе съ тръяскъ чінева ку луме. — Еў, копілуле меў, воіў съ тръеск' нумаї ку ачест фел де оамені, карі, прін обічеюріле ші характерул лор сжнт вреднічі де а фі пріетені меї. — Пріетені думіталє, Домнуле, пріетені Д. Т! ?Ші кжџі пріетені аре чінева ын віаџъ.? — Фоарте мулџі кжнд есте вреднік де джнші, ші џіе съ се-поарте ку еї. Еў ну ворбеск де ачел пріетешуг џенерос (вітѣз) а къруї ынкредінџаре пжшаџіе пжнъ ла ероісм. Еў нумеск пріетенї пе ачеіа каре віп ла мінє ку мулцумірѣ ка съ афле ын каса мѣ бъкуріа ші пачѣ, ку інімъ де амї ерта слъвічіунілє, а ле аскунде дін окі публікулуї, ші а се-пуртa, кжнд сжнт де фацъ ку слобозеніе, шар кжнд ліпсеск съ мъ економісѣскъ. Ачест фел де пріетенї ну сжнт аша де рарї, ші ындръзнеск а нъдъждуі къ воіў авѣ. — Бінє, дака есте аша, ноі фіеџе каре не вом фаче' соціетатѣ ноастръ — Еў ну воіў съ ам доъ фелурї де соціетъцї. — Че фел, Домнуле, каса думіталє ну ва фі дескісъ? — Ла пріетенї мєї тот д'аунa ва фі дескісъ, шар ла орї чінє нічї о датъ, џі фак журъмжнт. — Ну, Домнуле, вєї фаче бінє думнѣта съ ну ынтьржџі луме прін деосебіріле Думіталє. Поате чінева съ ну ыбѣскъ чінева луме; дар есте датор єъ се-тѣмь де джнса,

www.dacoromanica.ro

ші е'о економісѣкъ. — О! фіі одіхнітъ скумпа мѣ; ачѣста есте трѣба мѣ. Вор зіче къ сънт ун сілнік, ун целос, поате; дар пуцін ам пасъ. — Міе ансъ ам пасъ; Бърбатул меў воў съ фіе сокотіт, ші съ ну фіў дефъіматъ к'ам ажунс де басну. Акътуеще'ці соціетатѣ орі кум ці ва плъчѣ; дар пе міме ласъ мъ съ мъ порт кум требуе кў векі меі куноскуці, ші съ антямпін ка ну каре кумва куртѣ саў четатѣ съ се-нъспрѣскъ ампротіва дъмітале.

Лусан се-міра де андемънарѣ унеі тінере фемеі де а'шї апъра слобозеніа са; скумпа мѣ Хортензіо, ці зісе, еў ну 'мі ам фъкут хотърърѣ фъръ сокотѣлъ, чі ам куцетато фоарте біне маі дінаінте, ші кредем къ німік ан дъме ну поате съ мі о скімбе. Алецеці дінтре персоанеле че кунощі ун нумър че ці ва плъчѣ де фемеі смеріте ші де бърбаці чінстіці; каса мѣ ва фі ші а лор: дар дупъ че се-ва фаче ачѣстъ алецере, ва ці адіо дела чеілалці. Еў воў уні пріетені т і ку аі меі: амандоъ лістеле ампрейнъ се-вор да ан мана портарулуі дупъ каре ва авѣ съ'шї ia мъсурілє ші съшї факъ регула чѣ дін тоате зілеле: де ва еші дін трана, нумаі де кът ва фі гоніт, іатъ планул че мі ам фъкут ші каре ам врут съ ці'л фак кунокът.

Хортенда ръмасе уімітъ ші антр'о аместекътуръ

www.dacoromanica.ro

вѣзѫнд кѣ ѧнтр'ун мінут і с'а стрікат тоате ѧлануріле че ѧші фѣкусе. Ну путѣ съ крѣзъ кѣ Лусан, ачела атѫт де дуче, атѫт де плѣкут ѧй ворбеще аша. Дупъ ачѣста ѧнчепу а гѫнді, зікѫнд ѧнтр' сіне; Ведѫй тон! ку че сѫнде рече (фъръ а се турбура) ѧші спуне воінділе. Съ ну вѣз ѧнаінтѣ мѣ де кѫт нумаї фемеї віртуоасе ші оамені десъвършиці! фрумоасъ хімеръ! ші апоі соціетате плінъ де пе тречері ку ачест черкълец де пріетені посачі! А честаесте плануламеѣ! кѫнд ворбеще алт гѫнд ну аре де кѫт аісе супуне лумѣ! ѣтъ ла че ворбе ѧл пун ші кум ѧл стрікъ. Варъмѣ сърмана ера о фемеіцъ сімпль ші бунъ, ста ѧнкісъ ші фъчѣ дупъ кум врѣ ел; се-мулцумѣ ка о ѧмпъртѣсъ нумаї ку о зѫмбіре че бърбатул съѫ біне воіа съї арате кѫте одатъ, ші фермекатъ де о мѫнгѫере, венѣ проаста съ'мї лауде пе бърбатул съѫ ка ун ом думнезеск. Ел акума креде кѣ ші еѫ луѫндумъ дупъ дѫнса, съ нумаї ам алтъ гріжъ де кѫт кум съї плак: дар се-ѧншалъ, де се-гѫндеще ку претенціі съ мъ ціе ка пе копіі кѫнд ѧнвацъ съумбле, еѫ ѧл воіу фаче съ вазъ кѣ еѫ маї мулт нусѫнт копіл.

Дін ачест мінут, фаца еї чѣ веселъ, слободъ ші мѫнгѫітоаре че авѣ ку бърбатъ съѫ, нумаї де кѫт се-скімбъ ші се-префъку фоарте рече ші посоморѫмъ, каре Лусан о възу фоарте біне, дар се-пре-

www.dacoromanica.ro

фъкѫ къ ны ѧнделеце нимік. Еа аа нѫнта еї кема-
се о мѫлціме де кѫноскуці ші кѫноскѫте че се-зік къ
ажнт прієтенї; ші венісерѣ мѫлціме ка съї урезе
ферічірї; прін ормаре Лъсан ны пѫтѫ съ се-опрѣскѣ
а ны ле фаче дін преунъ кѫ соціа са візітеле каре ле
чере кіар бѫна кѫвііндъ; ѧнсъ ѧнтрѫ політеца са а
въгат ніще деосевірі аша де ѧнделесе, ѧн кѫт ны фѫ
а невое Хортенці де а кѫноаще пе ачеіа че бърбатѫл
съѫ воѣ ка съї маї вазъ.

ѧн нѫмъруѧ ачелора ны ера копрінсъ ші оаре ка-
ре Олімпа каре деспрецуіа кѫ маре лініщіре пърѣ-
рѣ обще́скъ ші ворбіле лумеї, ші зічѣ кѫ статорні-
чіе къ орї че плаче омѫлуї есте ші бун, ші каре
ажнгъ ворбъ маї унѣ ші фапта; нічї оаре каре Кли-
мена, каре зічѣ къ ну щіе де че прічінъ ѧї пасъ лу-
меї кжнд чінева скімбъ аморезі, маї вжртос кжнд
се-сатуръ де чел карелє л'авут маї наінте, ші карѣ
маї адъога къ еа нічї одатъ ну се-мікшорѣзъ а се
теме пжнъ аколо съ'шї факъ лукрурілє пе аскунс.
Прекум асеменѣ ѧн нѫмъруѧ челор плъкуцї ну се-
афла нічї ачеї фрумушъї галанці карі прінблжндѫ-
'шї прін Паріс нефолосітоарѣ лор лене, де дімінѣ-
цъ омідъ ші сѣра фаѫтурє, жумътате віаца о пе-
трек нефъкжнд німік, ші чеілалтъ жумътате фъ-
кжнд німікурї, нічї ачеіа карі 'шаѫ фъкѫт месеріе
де а фаче компліментурї, ші карі неавжнд кѫ че

www.dacoromanica.ro

трѣі ѧн ѧѵме, се-ліпеск пе ѧжнгѣ кѫте о фемее фрѵ-моасъ ка съ фіе ѧн слѵжба еї, ші карі ка съ трѣѧ-окѣ, нѵ се-бѵкѵрѣ еї де ѧжнса.

Хортенца віінд а касъ ѧнтрѣ ѧн кѣмара са неа-стѫмпърать ші плінъ де гѫндврї. Еа кредѣ кѣ се-веде ѧн мінѵтѵл де апіерде тоате ачелѣ че фак плъ-черіле віецї. Дешъртъчінѣ, гѵсѵл плъчерілор, драгостѣ слободзенії, тоате се-ръсколѣ ѧн трѫнса ѧмпротіва стъпѫніреї че бърбатѵл съѵ воѣ съ ѧа. Кѵ тоате ачестѣ, дупъ че ѧші фъкѵ хотърѫрѣ, се сокоті кѣ требѵе съ маї ащепте ѧнкъ фъръ съ се-арате сѵпърать, пѫнъ кѫнд ва гъсі о врме маї бѵнъ а'ші ръсѵфла ал съѵ неказ.

Адоа зі Лѵсан о ѧнтребъ дака 'а фъкѵт ліста. Нѵ, Домнѵле, ръспѵнсе ѣа, н'ам фъкѵт німік, ші нічї нѵ о воїѵ фаче вр'одатъ. Ел ѧнсъ фъръ нічї о тѵрбѵраре ѵрмъ аї зіче: ѫатъ дар ліста мѣ: везї дака ѧн нѵмърѵл прієтенілор тъї ші аї меї ам ѵїтат пе чінѵва каре ѧщї есте плъкѵт, саѵ каре ці се-потрівеще. —'Щі ам спѵс одатъ, Домнѵле, еѵ нѵ мъ аместек ѧн требіле Дѵмітале, пентрѵ каре те рої о датъ пентрѵ тот д'ѵна съ нѵ те аместечї нінї Д. Т. ѧн а ле мелє. Дака прієтенї ші адѵнърілє ноастре нѵ се-потрівеск, съ фачем ші ноі чеѣ че фаче тоа-тъ лѵмѣ. Съ не деосебім ѧнтре ноі ка съ нѵ адѵ-чем сѵпърare ѵнѵл алтѵя. Фіі дѵмнѣта ла прѫнз

www.dacoromanica.ro

ку прі ѣтѣні карѣ дї нѣѣщї шї ѣў воѣ кема аа чїнѣ
нѣ чеї карі нѣѣск. — Ах! скѫмпа мѣ Хортенцо
чѣ дѣпартѣ сѫнт челѣ чѣ дмї зїчї дѣ челѣ чѣ ѣў ѣуцет
Ну маї гѫндї аа елѣ дн Задар; нїчї одатъ дн каса
мѣ ну сѣ-ва фачѣ ачест обїчеѣ. Каса мѣ о воѣ а-
дучѣ дntр'о старѣ кѫт ва фї прїн. пътїнцъ маї пла-
кътъ пентрў Дѫмнѣта; дnсъ, ку воѣ дѫмїталѣ, ну
ва фї нїчї о дѣосевїрѣ дntрѣ прїетенї меї шї аї Д. Т.
Дїсѣръ сѫнт нофтїцї аа чїнъ тоцї кѫцї сѣ-ко-
прїнд дн ачѣстъ лїстъ; гътецїтѣ, тѣ жўр, аї прїїмї
кўм сѣ-кадѣ шї а фачѣ прїетешўгъа кў дѫншї, ка ўї
чѣ вор фї нелїпсїцї дїн каса мѣ. Зїкѫнд ачестѣ
ворвѣ, лъсъ лїста дnаїntѣ Хортенцї шї сѣ-трї-
сѣ. Аша дар ватъ лецѣ карѣ требуѣ съ ўрмез, зї-
сѣ ѣа, шї чїтїнд лїста, сѣ-дntържїе шї 'шї фъкѣ
хотържрѣ съ ну сѣ-сўпуѣ нїчї де кўм; кѫнд ватъ
шї Контеса де фїервїа мъгуша лўї Валсан (бърѣ-
тўлуї челуї дїнтѫї) вені съ о вазъ, шї о гъсї кѣ
дакръмїлѣ дн окї. Ачѣстъ фемеѣ мѫнърѣ тръ-
ка ку Хортенца ка ку о прїетенъ, шї фїїнд кътъ ѣа дї
гъсъ дѣ вуне тот д'ауна куцетърїлѣ шї аплекърїлѣ
салѣ, прїн ўрмарѣ дї кѫцїгасѣ шї дnкредїндарѣ сѫ
Тѫнъра фемеѣ а кърїна інїмъ авѣ требуїнцъ де ръ-
сўфларе, нумаї дѣ кѫт дї спусѣ прїчїна неказулуї
оръ. Шї чѣ! стрїгъ контеса, дупъ чѣ аї авут нѣ-

www.dacoromanica.ro

розіа де а луа ун бърбат че ну ера де тінє, о съ аї акум шї нєбуніа де а тє німічі? Ту роабъ, шї а куї? а унуї жудекътор! адъ'ці аминтє къ аї авут чінстѣ де а фі Мадама де Валсан. Хортенца се-рушінъ шї се-къї лнтру сіне де слъбічюнѣ че а авут а атінџе чінстѣ бърбатулуї съу: шї зісе, грешала че поате съ аїбъ ну поате съ мъ опрѣскъ де а 'л чінсті. Ел єсте чел маї чінстіт ом дін лume, шї ачеѣ че а фъкут пентру копіі меї.....

— Чінстіт ом! шї чіне ну єсте чінстіт? Ачѣста єсте ун мерит че веде чінева пе тоате уліціле. Пѣ че лукру аша де маре шї мінунат а фъкут ачест нінсіт ом пентру копіі тъї? адікъ къ ну аѣ а мънкат аверѣ! негрешіт къ атъта маї ліпсѣ, съ амъдѣскъ слъбічюнѣ татълуї тъу шї с'о фі щіут лнтребуінца ун фокоса съу! Ну Доамнъ! Ел н'а добъндіт дрептул къ съ 'ці ворбѣскъ ка ун стъпън. Порунчѣскъ ка ун президент аколо унде ъ ауділнцъ, шї а касъ съ те лясе пе тіне съ порунчеці. Кънд зічѣ ачесте ворбе, інтрънд Лусан, зісе: акасъ ла міне, Доамнъ, нічї фемеѣ мѣ, нічї еу ну порунчім, чі дрептул кувънт; шї негрешіт єсте де крезут чел пуцін къ еа ну те ва алеџе пе Думнѣта ка съ'о лмвеці че съ фкъ. Ну, Домнуле, ръспунсе Контеса къ ун тон фоарте мърец шї плін де вражъ, Дъмітале ну ці се кувіне съ фачї шї съ даї Думнѣеї леџі. Пъ

www.dacoromanica.ro

кум се-вѣдѣ м'аї аузіт, ші ѧмї парѣ фоарте вінѣ; Д. Т. щій чѣ фел сокотеск еў плануріле Д. Талѣ челе дерѫс. Доамнъ Контесъ, адаогъ Луcан, ші дака еў аш авѣ требуѣле чѣ сокотещі къ ам, тот ѧнкъ ку окърї еў ну мъ почў ѧндрепта. Армеле сексуалї Думіталѣ (фемеілор) сѫнт блѫндецѣ ші смереніа; ші Хортенца кѫндѣ есте сінгурѣ есте ку мулт маї путернікъ декѫт есте ку Д. Т. Ласъ-не сінтурї, съ не пунем ѧн орѫндуіалъ лукрурїле ноастре, пентрукъ ноі о съ трѣім ѧмпреунъ. Кѫндѣ Д. Т. о вей фаче съ і се-паръ даторїле урѫчоасе, ку ачѣста ну о апері ка съ ну ле ѧмплінѣскъ; ші кѫндѣ о вей фаче ка съ пїарзъ ѧнкредінцарѣ ші пріетещуга бърбатулуї съў, Д. Т. н'аў ку чѣ єў о деспъгубещі. Фъ вінѣ ші нуї ѧї да повеце, карѣ ва ну воеще ші нічї ну поате съ ле урмезе. Пентру алта ачест фел де повеце пот съ фіе прімеждіоасе, пентру дѫнса, славъ луї Думнезеў, ну пот съ фіе декѫт нефолосітоаре. Хортенцо, адъогъ ел ешінд афаръ, ну аї врут негреші ка съ'мї фачї неказ; дар ачѣста служаскъ'ці де ѧмвъцътурѣ.

Асфел тє апері ші ама ѧї ръспунзї? Зісе Контеса Хортенцї карѣ ну ѧндръзніце нічї съ ардіче окі. Умілещі-ті, фата мѣ, ръспунсе: ачѣста есте соарта інімілор челор славе. Дрепте Думнезеле! зіѣ ел ешінд, ка мінє ну есте алтъ фемее маї блѫн-

www.dacoromanica.ro

ѧѣ шї маї бѵнъ ѫе ѫъмѫѵт; ѧнсъ дe ар фї ѧндрѣѫ-
нїт врe ѵн бърбат съ сe-поартe асфeл кѵ мїнe; ах!
ар фї възѵт eа кѵм, 'мї ашї фї ръсплътїт кѵ вї-
ѵѵа чea маї фрумос карe їсe-кадe. Хортeнца
абїа авѵ пѵтерѣ ка съ сe-скоале шї съ о петрѣкъ,
дe мѵат чe ера тѵрбѵратъ шї ѧн амeстeкътѵръ; eа сїм-
дѣ дрeптатѣ карe нeсокотїнца са дeтe бърбатѵлѵї
съѣ: ѧнсъ eа ка кѫнд н'ар фї ѧнцeлeс нїмїк; сe-а-
рътъ кътрe ѫѵнса фоартe лiнiщiт, шї дeлiкатeца
лѵї опeдeпсi шї маї мѵат дe кѫт дака с'ар фї сѵпъ-
рат.

Сѣра адѵнѫндѵсe прieтeнi чeї пофтiцi, Лѵсан
авѵ врeмѣ пѫнъ кѫнд соцiа са ера ѧнкъ ѧн камера
ї, шї лe зiсe: аiчї eстe локѵа дe адѵнаре ал прie-
тeшѵгѵлѵї, дe въ плаче, вeнiцi адeсѣ съ петрeчeм
ѧмпрeѵнъ, шї нѵмаї дe кѫт тоцi кѵ ѵн глас ѧї ръ-
спѵнсeръ къ маї бiнe нѵ сe-поатe. Аша eл арътѫнд
пe бѵнѵл бътрѫн Фeлiсонд, зiсe цатъ врeднiкѵл шї
бѵнѵл нострѵ татъ, карe тот д'ѵнна ва фi сѵфлeтѵл
нaъчeрiлор нoастрe, ѧнтрѵ вѫрста са вѵкѵрiа арe
ѵн чe маї сiмцiтор шї маї iнтeрeсант дe кѫт ѧн тiнe-
рeцe. Шї нiмiк нѵ eстe аша дe плъкѵт, дe кѫт ѵн
бътрѫн врeднiк дe нѵбiт. Eл арe о фiйкъ пe карe
ноi о нѵбiм, шї нe сiлiм а о фаче ферiчiт. Ажѵ-
тацiнe прieтeнi мeї, а о ферiчi ѧн мiжлокѵл нострѵ
шї фie ка драгостѣ, натѵра шї прieтeшѵгѵл съсe-

www.dacoromanica.ro

ънѣскѣ амѣрѣунѣ кѣ дін зі ан зі съ і се-норѣ каса маї плъкутъ. Еа сокотеще лумѣ ан фелул кум се-рать вѣротеї сале, ансъ кѣнд одать ва густа дулчеціле унеї адунърї чінстіте ші віртуасе, атунчї а-чѣсть дешартъ луме пуцін о ва мішка. Ан врѣме че Аусан ворѣ антр'ачест кіп, бътѣжнул Фелісонд ну путѣ съ се-опрѣскъ де а нъ върса кътева лакръмї. О прієтенул меу, зісе ел, стрѣнгѣндул ан брацеле сале, ферічіт есте татъл карелє мурінд поате съ ласе пе фіїка са ан асфел де мїнї бунє!

Дупь ачѣста нумаї де кът вені ші Доамна де Аусан. Тоцї се-арътаръ плінї де букуріе анаінтѣ еї; ea ансъ ну ера мулцумітъ. Еа ашї аскундѣ мѣхнірѣ сувт аерул чел анцелепт ші стрѣнс ал церемонії; ші ку тоате къ політецѣ еї ера серіоасъ ансъ се-пъру ші маї плъкутъ ші маї атінгътоаре, ші асфел де мулт гръцііле фірещї аў дарул де а амфрумусеца тоате.

Се-нцсеръ ла кърцї. Аусан фъку съ баїде де сѣмъ Хортенца къ оаспецї жука прѣ ушор, нумаї опре а петрече адунарѣ. Ачеста есте міжлокул, зісе ел, де а цінѣ амвоірѣ ші букуріа. Жокуріле челе гроасе стѣпѣнеск ші сълбътъческ духовніле: антрістѣзъ пе чеї каре пїерд, ші челор че кѣцігъ ле ансуфлъ даторіа ка съ фіе серіошї; пентру каре мъ ші сокотеск кѣ ну есте кувіінчос ші чінї къ

www.dacoromanica.ro

се-потрівеще кѫ прієтешиѫл чел слобод. Чіна фѫ прѣ плъкуть; веселіа ші глумеле се-ръспѫндіръ ѫн прежѫра месі. Дѫхѫріле ші інима ера ѫнтрѫ тоатъ мълцумірѣ. Глумеле ѫнсъ ші галентеріа фѫръ атѫт пе кѫт поате рушінѣ съ ле зѫмбѣскъ; ші нічі вѫна кувііндъ нічі словозеніа нѫ фѫръ стрімторате ѫна дела алта. Хортенца ші еа ар фі гѫстат ачесте пачніче плъчері, ѫнсъ ідеа къ еа се ѫмпротівісе ла дѫнселе, ші ѫмвеніна тоатъ дѫлчѣца.

Адоа зі, Лѫсан фѫ плін де міраре кѫм възѫ ѫнтрѫнса ѫн аер маї слобод ші маї весел. Ера ѫнсъ ла ѫндоіалъ нѫ кѫмва еа 'шї а фъкѫт алтъ хотърѫре нѫоъ. Че о съ фачем астъзї? о ѫнтребъ ел. О съ мъ дук ла театрѫ, ші зісе еа, ші мъ ѫнторк ла чінъ а касъ. — Фоарте біне, дар кѫ каре прієтенѣ о съ те дѫчї? — Кѫ доъ прієтене а ле лѫї Валсан. Олімпа ші Артеніца Ах! че ненорочіре пентрѫ мінѣ, драга мѣ, ка тот д'ѫна съ'ці причінѫеск мѫхніре! ѫнсъ драгъ Хортенцо, пентрѫ че ші тѫ нелѫчетат съмъ пъї ѫн ачѣесть старе. ? Мъ крезї къ сѫнт еѫ аша де нестаторнік ѫнтрѫ плаѫнѫріле ші хотърѫріле мале че 'мї ам фъкѫт о дать, ѫн кѫт єъ пріімеск а те ведѣ лѫмѣ ѫн публік кѫ ачесте фемеї. — Требуе съ пріімещї, Домнуле, пентрѫ къ 'мї ам дат ворба ші негрешіт требуе съ'мї о пъзеск. — Іартъ мъ, Доамнъ, а чі Д. Т. нѫ ѫцї веї пъзі

www.dacoromanica.ro

вορѣа ка съ те пъзещї пе Дъмнѣта. — Шї че! ва съ зікъ къ ну се-пъзеще чінева кънд се-ынтжанеще ку фемеї, ку каре тоатъ лъмѣ се-ынтжанеще? — Дар кънд лъмѣ те ва сокоті ка пе джнселе ва съ зікъ къ ыцї пуї ын прімеждіе чінстѣ. — Лъмѣ, Домнуле, ну естє недрѣпъ шї фіеще чінє аре а рьспунде пентру сіне. — Лъмѣ, драгъ а мѣ, бънеще шї прѣ ку кувънт ка ачелѣ че се-афлъ ын адунарѣ пълъчерілор, сънт ын адунарѣ обіченуїлор, шї Д. Т. ну требуе съ аібї німік д'аместек ку Олімпіа шї Артеніца. Дака воещї съ те десфачї де еле ку ун кіп маї бун, естє міжлок; ръмжї нумаї де театрѣ; шї пофтещеле съ віе ла чінъ. Поарта мѣ ва фі ынкісъ прієтенілор меї, шї вом ръмжнѣ сінгурї ку еле. Ну, Домнуле, ну, ці зіче ea супъратъ, еї ну почї съ деспрецуеск бунътатѣ Д. Т. шї нумаї де кът лъ съ ле скріе шї съ се-десфакъ де джнселе. Німік пънъ атунчї н'а супърат'о атжта кът ачест білет, шї лакръміле ці курдѣ де нєказ. Нетрешіт, зічѣ ea, пуцін ымї пасъ де ачесте фемеї; комедіа мъ інтересѣзъ шї маї пуцін; дар а се-ведѣ чінева ынтрє тоате опрітъ! а ну авѣ нінї о воє ынтрє сіне! а фі супусъ ла воѣ алтуя! а'л авзі кум шї спуне лецїле сале ку о лініще дефъїмътоаре! іатъ че мъ адуче ынтрє деснъдъждуїре, шї че м'ар адуче а фі десторінікъ де а фаче орї че.

www.dacoromanica.ro

Ку тоатѣ ачестѣ требуіа прѣ мѣлт ка несупърърѣ
сăў лініщѣ луї Луса̀н съ аібъ ун аер де десприцуі-
ре; лнсъ ера фоарте лесне а ведѣ чінева къ ел лпї
фъчѣ маре сіаль ка съ се-арате аша. Сокоа съў
карелє вені ка съ чінезе ла джнсуа лнцелесе лнтрі-
старѣ луї лн карє ера кăфундат. А! Домнуле, лї
зісе Луса̀н, еў сімц къ м'ам лнсърчінат дінпрєунъ
ку Домніа Та ку о даторіє фоарте грѣ а о лмплі-
ні! лї повесті чєѣ че се-лнтжмпласе. Кураж, фъ-
туа меў, лї зісе ачест бун татъ; ну требуе съ не дес-
нъдъждуім, де ва врѣ Думнезеў тў о вей фаче вред-
нікъ де лнгріжірілє тале ші де драгостѣ та. Аібі
міль де мінє ші де фійка мѣ, ші цінє'ці пжнъ лн
фжршіт хотърърѣ та. Еў мь дук ла джнса съ о
въз, ші де ва фі супърать..... — Де ва фі супъ-
рать съ о ей ку вінеле, Домнуле, съ о мжнгжі, ші
съ те аръцї сімцітор ла мжхнірѣ ей. Жудеката еї
ва фі маї суппусъ ші маї пріімітоаре де сфат, кжнд
і се-ва ушура ініма. Лась съ мь ураскь лн ачест
мінут; къчї еў о ціам ші о ащептам ачѣста: лнсь
дака амъръчіунѣ неказулуї съў ва ръсвръті лн ініма
еї тоатє сімтіментурілє натурей, дака лнкредінцарѣ
че арє ла Д. Т. ва сълъі, атунчі тоатє сжнт пер-
дутє. Бунътатѣ ініміі еї естє сінгура меў ажу-
тор. Нумаї прінтр'о сінгурь бажнадце нескімбатъ
ноі вом путѣ опрі а ну і се-нъспрі ініма, ші а фа-

www.dacoromanica.ro

ръ де ачестѣ іспітеле ын каре еў ам пус'о сжнтоасте дуреросе ла вэреста са; ші негреші требуе ка Д. Т. съ фіе спріжініторуль съў

Ачесте гътірі маі дінаінте фъръ нефолосітоаре; къчі Хортенца, саў де мжндріе саў де делікатеца, пъту фоарте бінє съ аскънзъ ынаінтѣ татълуі съў мжхнірѣ са. Бінє, зісе Лусан, ea ші съ се-стъпжнѣскъ, ші нумаі де інімиле челе слабе требуе съ се-деспъдъждуіаскъ чінева. Адоа зі аў ръмас сінгурі, ші прежзіръ амжндоі ынтрў чѣ маі аджнкъ тъчере. Кум се-скуларъ дела масъ Хортенца порунчі съ пзе каі. Ундє мерці, Доамнъ, о ынтреба бърбатуль съў. — Съ'мі чер ертъчіне, Домнуле де пуртарѣ ку каре м'ам арътат ері. — Дуте Хортенц'о, фііnd къ воещі; дар дака ці есте скумпъ одіхна мѣ, ia'ці пентру тот д'аунa зіоа бунъ дела ачесте фемеі.

Артеніца ші Олімпа, кърора ле повестісе, Доамна де фіервіа ынтжмпларѣ че авусесе ку Лусан, аў бунъіт ші ера ка ынкредінцате, къ негреміт ел а опріт пе Хортенца де а мерце ла театрў ку еле. Даръ, зісеръ еле, Хортенці кжнd інтръ, ел ынсуші есте прічіна. О датъ 'l am възут, дар 'l am кумпъніт ка че фел де ом есте. Ун ом аспру, стъжн, ші каре те ва фаче фоарте нефорочіть. — Ел

IV

www.dacoromanica.ro

ПЖНЬ ЭКУМ НУ, МІ А ВОРБІТ ДЕ КЖТ КУ УН ТОМ ФЖРТЕ ПРІЄТЕНЕСК. Есте адевърат къ ел аре оареші каре прінчіпурі ші ун фел де трай де віацъ, каре прѣ пуцін се-потрівеще ку лумѣ де астъзі, дар ... Ей дар тръіаскъ сінгур, о курмъ Олімпа, ші пе ноі съ не ласе съ не петречем ун пачє. Ну кумва чері дела дженсул съ віе дупъ тіне? Ун бърбат есте ун ом де луме ку каре тоате лукрурілє чінева ае амеліневще маі лесне; ші еў ну щіў нічі де кум пентру че Д. Т. съ аібі требуінцъ ка съў даі де цінре, пентру чіне веі ка съ'ці віе, ші унде ці плаче съ те дучі? Ну, Доамнъ, цізісе Хортенца, ну есте асфел де лесне кум те сокотещі, ла вжрста мѣ а лка стъпжнірє пєсте воѣ унуі бърбат каре асфел де віне с'а пуртат ку міне. — Іаг'о мітътіка, еа де тот с'а супъс, ші а інтрат субт жуг, зісе Артеміца. Ах фата мѣ, ну ці ї че ва съзікъ а фаче чінева о датъ воѣ бърбатулуі ку каре есте датоаре а петрече тоатъ віаца! Бърбацій де ну не вор фі робі, ей ні се-фак тірані. Стъпжніа лор есте ун потоп каре ку кжт курце ла вале ку атжта се-мърещє, ші ну поате съ'л опрѣскъ чінева де кжт дела ісворул съў. Еў ці ворбеск дін пъцірє; кьчі дін неморечіре одатъ пентру къ ам фъкут де доі орі воѣ бърбатулуі, а требуіт шасе луні а мъ лупта ампротіва нъравулуі че луасе дін причіна слъбічуні мєле.

www.dacoromanica.ro

Ачѣста се-поате ші дупъ фірѣ бърбатулуї, зісе, Хортенца; дар бърбатул меѫ ну есте де ачеля че поате чінева кѫ пізма а'л адуче съ факъ чева врѣ ку ел. Ну фіі амъцітъ, зісе Олімпа; пе нічї ун бърбат ну поате съ'л ѧндуплече блѫндецѣ; нумаї ку ѧмпротівірѣ поате чінева съ'л адукъ ла кунощінцъ. Еї нумаї де фрікъ съ нї лъум ѧн рѣѫ ші де рушіне се-ѧмфрѫнѣзъ. Де че те темї? Ну щій кът поате о фемее кѫнд есте фрумоасъ ші кѫнд ну аре нічї о вінъ! Причіна та есте ка а тутулор мулерілор; ші кіар бърбаці, бърбаці карі щій съ трыаскъ ѧн луме ші еї ѧнсушї ѧщї вор да дрептате. Хортенца адусе пе варъса ѧнаінте пе каре Лаєан о фъкусе прѣ ферічіть. Еле ѧнсъ ѧї ръспунсерѣ кѣ варъса ера о нероадъ; кѣ дака віаца че а петрекут еа а фост бунъ пентру дѫнса, причіна есте кѣ еа ну а куноскут алта маї бунъ; ѧнсъ о фемее че а трыіт ѧн луме слобод, каре а густат дулчецїле еї, ші каре а фъкут ші подоаба адунърілор, ачеѣ ну есте нічї де кум фъкутъ де а се-ѧнгропа ѧнтру сінгурътатѣ касеї сале ші ѧнтру мърцінітул черк ал унуї нумър де прієтенї маї некуноскуць де луме. Дупъ ачѣста ѧнчепурѣ а ѧї ворбі де ун бал ѧмфрікошат ші мърец каре а доа зі ера съ дѣ Дчч са де ***, ѧї спусерѣ кѣ тоате фемеіле челе фрумоасе сѫнт пофтіте а чі, ші де те ва опрі бърбатул Д. Т. де а

www.dacoromanica.ro

мерџе ла ачест бал, съ'џй спунъ дрепт нумаї есте де суферіт; есте вреднік де ръспълтіре, ші те сфътуім ка ніџе пріетене, съ ну піерзї ачест прілеж, гъсеџе причінъ пріntржнсул, ка съ'л фачї ка пе дракул ші съ те деспарџї де ел.

Ку тоате къ Хортенца ера ку тотул департе де а урма повецілор лор челор сжаніче, лнсъ ну путу съ ну аїбъ лntру суфлетул съў мжхнірѣ възжнд къ неноročірѣ са ку лнчетул съ фъчѣ куноскуть лумі, ші къ де а чі лнаінте лн задар о вор маї къута оамені съ о вазъ нела ачест фел де веселії, унде алтъ дать ера сълвітъ. Віінд а касъ, нумаї де кжт лї детеръ ун білет; ea лa чіті ку неръбдаре, ші охтъ дупъ че ла сьвжрші. Інкъ ла џінѣ лн мжна са чѣ тремуржндъ кжнд бърбатул съў лї еші лнаінте ка с'о пріімѣскъ. Есте ун білет де інвітаџіе (пофтіре) ла балул Дучещі де *** лї зісе ea ка кжнд ну ar фі авут атжта гріжъ де ачест бал. — Ші че драга мѣ?... — Че ну те тъмe, Домнуле къ нумъ дук, фіі лн пачe пентру ачѣста. — Пентру че Хортенцо, съ фіі лїпсіть де пальчерї чінстіте? Чінстѣ карe лџі фачe лумѣ це мінe мъ букур ші лмї плачe маї мулт де кжт џіе. Дуте ла бал, требуе съ петречї ші съ те букурї, ачѣста есте чѣ маї маре а мѣ пальчере. Хортенца ну путу съ'шї аскунъ букуріа са чѣ фъръ де весте. Ах! Лусане лї зісе ea,

www.dacoromanica.ro

пентрѹ чѣ нѹ ешї тот д'аѹна тот аша; кѫчї еѹ асфѣа дѣ бърбат дорѣм шї ватьа къ'л афлаѹ.

Сѣра сѣ-адѹнарѫ пріетенї лѹї Лѹсан шї Хортенца ѧнтре тоцї ера чѣ маї ѹвїть, шї кѫтатѫ. Порѹнчїрѫ съ сѣ-гътѣскѫ чїна, ѧнчепѹрѫ а петрече прїн фелѹрї дѣ жокѹрї, шї ѣа ѧнтрѹ тоатѣ ера чѣ маї плъкѹтѫ: веселѫ кѹ бърбаці, мѫнїнїтоаре кѹ фемеіле, ѣа лї бѹкѹра пе тоцї. Лѹсан нѹмаї сїнгѹр нѹ ѧндряснѣ ѧнкѫ а сѣ-ѧмпъртъші дѣ бѹкѹріа чѣ ѣа прїчїнѹа тѹтѹлор. Ел превѣдѣ къ ачѣстѫ веселіе а еї нѹ ва фї мѹлтѫ времѣ фърѫ дѣ норї. Кѹ тоатѣ ачестѣ ел кемѫ пе слѹга са дїн касѫ шї лї спѹсе чева съ нѹ ауз нїмѣнѣ. Адоа зї кѫнд соціа са черѹ съї адѹкѫ хаїна дѣ бал (Доміно), ръмасе ѧнтрѹ ѹїміре възѫнд къї адѹче о гътѣлъ дѣ бал каре семъна къ о ѧмподовісѣ мѫна Флорі кѹ челе маї фрѹмоасе феце а лѣ прїмъвърі. Ачесте флорї ѹнде мѣщешѹга Італіі нѹ сѣ-ласѫ маї жос дѣ кѫт натѹра, шї амъцеще окї чеї ѧнкѫтацї, ачесте флорї алерга дѣ коло пѫнѫ дїнколо ѧн гірланде пе ѹнделе челе ѹшоаре а лѣ ѹнеї цесътѹрї дѣ мътасѣ дѣ чѣ маї стрълѹчїтѫ рѫкоаре. Хортенца, мѹцѹмїтѫ дѣ хаїна са, дѣ бърбатѹл съѹ, шї дѣ сїнѣ ѧнсѹшї, нѹ пѹтѹ съ'шї аскѹнзѫ бѹкѹріа са чѣ престѣ мъсѹрѫ. Черѫнд сфатѹл оглїндї салѣ, лї фъгъдѹа ісбѫндѣ фоарте марї; ці ачест ораклѹ (проорочіе) нїчї о датѫ нѹ а амъџі-

www.dacoromanica.ro

з'о. Аша кънд се-арътъ ын адунаре причинъ о мишкаре де мираре общѣскъ каре о мълцуми фоарте мулт, ши пентру о фемее ачест флукс ши рефлукс (венире ши трацере ынапоі), ачесте шопте аў ун лукру фоарте мулт де плъкут! Луса фу асеменѣ фоарте бине прііміт, еа се-арътъ къ воеще съї зугръвѣскъ тоате ѓимірile че аў фъкут еа а се-наще. Маї ынтжіў ел прііми дела дънса ніще мънгжітърі де фацъ фъръ куцетаре, де каре ел ръмасе мулцуміт. Пънъ ын кът кжте о дată ши чел маї ынцелепт се-ѓітъ пе сіне! Ынсъ кънд вені акасъ ынчепу а зіче ынтру сіне. Ун бал, ун Доміно, се-поате пънъ ынтр' атжт съ ынтоарнъ ачест кап тънър! Ах! кжте луптe маї ам ынкъ пънъ кънд съ о въз асфел дънъ кум дорескъ!

Хортенца възусе ла бал тоатъ тінерімѣ ачѣ сбър далнікъ де каре бърбатул съў воіа съ о десфрѣскъ. Ел фаче бине, кї зічѣ уні къ ушї ла мъсурile ши къ ынчепе а те лъса ку пріетені Дъмітале: къчї ера съ ажунгъ де рjс алт фел; ноі не фъкусем о товъръшіе ка съ не цінем дуп дънсул претутіндінѣ ши съ'л супъръм, пентру каре спунеї ка дака ва съ фіе ын одіхнъ, съ ынчетезе де а те маї опрі съ'ї везї ши съ те вазъ пріетені. Дака ноі ну сжнтем аша денорочиці ка съ фім плъкуці Дъмнѣлуї, кї фъгъдуім къ нічї о дată ку Дъмнѣлуї ну вом авѣ нічї о

www.dacoromanica.ro

трѣбъ, нумаї пе Думнѣта съ те ласе съ те ведѣм; іар Думнѣлуї эсплѣсе кът ва врѣ. Хортенца темѫндусе де ачесте амерінцърї, спусе бърбатулуї съў къ лумѣ ла дефаїмъ пентру пуртарѣ са, къ персоане фоарте де трѣбъ сѫнтѣта асе плѫнџе кіар луї пентру къ ле ѫнкіде поарта. Дака воеск, зісе ел, еў ле воў да о повацъ прѣ бунъ кум съ'шї ръсбунє ачестї; ле воў зіче фіеџе къруа съ се-ѫнсоаре шї сь'шї ia кът о невастъ фрумоасъ, съ трѣяскъ ѫн каса лор ку пріетенї че аў, шї кѫнд еў мъ воў дуче съ ле турбур одіхна тот д'уна съ'мї ѫнкізъ поарта ѫнаінтѣ пасулуї.

Кът ева зіле дупъ ачѣста, дої дінтр'ачеџї тінерї атінсї пѫнъ ла суфлет кучї ну путур съ'шї факъ візіта кътре Хортенца, възъръ пе Лусан ла опер ъ шї ешірь ѫнаінтє ка съ'л ѫнтребе пентру че оаменї луї се-поартъ ку атѫта неомєніе. Домнулє, ї зісе кавалерул де Сант-Палчід, спусуџа чінева къ Маркезул де Чірвал шї еў ам фост де доў орї ла Думнѣта? — Даръ Домнілор џіў къ аџї луат ачѣстъ остенѣлъ. — Нічї пе Думнѣта нічї пе Доамна ну ам путут съ въ ведем. — Ачѣста ні се-ѫнтѫмплъ фоарте дес. — Думнѣвоастръ въ адунаџї ку лумѣ? —Ної ну не адунѣм ку німінѣ, де кът ку пріетенї ноштрї. — Ної сѫнтем пріетенї аї Хортенџї, шї ѫн врємѣ луї Валсан ної о ѫнтѫлнѣм ѫн тоате зіле.

www.dacoromanica.ro

Ах, Домнуле че ом врединік де нбіт ера Валсан! ea ера чел маї чінстіт ші чел маї пăкат діntре бърбацї. — О щіў. — Врем съ зічем къ ea ny ера темътор. — О прѣ ненорочіт ера! — Думнѣта вор-бещї де джнсул ка ежнд щі ар фі пісмъ. О фі оаре адевърат дупъ кум зіче лумѣ къ Думнѣта ny ещї аша де лініщіт ка джнсул? — Ах! Домніlор, дака въ вецї днсура вре одатъ, пъзіщівъ бінє съ ny фіцї аморізацї де невестілє Думв: къчї ачѣста есте ун лукру маї ръў де кът темерѣ. — Кум Думнѣта ещї аморезат? — Дарь — Дар Хортенца есте чінстіть! — О щіў прѣ бінє, н'ам требуінцъ съ'мї о рекомандацї. — Еа а тръіт ка ун днцер ку Валсан — Ку мінє, нъдъждуеск къ ва тръі асеменѣ. — Пентру че дарь съ о окърещї аша ку темерѣ Думніталє? — Ачѣста есте о мішкаре фърь воѣ мѣ, ші пентру ачеѣ ny почў съ въ даў кувънт. — Аша дар Думнѣта о мъртурісещї къ ачѣста че фачї есте о небуніе. — Есте пăнь аколо къ еў ny почў съ въз апроапе де неваста мѣ ун тънър фрумос ші ку ун меріт деосебіт фърь съ мї се турбуре капул, ші нать пентру че поарта мѣ есте днкісь тінерілор галанцї. — Маркезул ші еў, зісе кавалерул ny сънтем оаменї прімеждіошї, ші нъдъждуім къ . . . — Думв: Домніlор, сънтецї діntр'ачеіа че ацї пуtѣ съ прічінуіцї ненорочірѣ вієцї мелє. Еў въ кунощ атѣта

www.dacoromanica.ro

ăn кът съ ну'мї фіе тѣмъ де Думв: шї фііnд къ трѣ-
вуе съ в'о спуй, еў ăncумї ам опріт пе неваста мѣ
ка ăn тоатъ віаца еї сь ну маї аїбъ ăntжанірє ку унї
ка Думнѣв.—Дар Домнуле Президент, ачеста есте ун
компліment к'ам грос. А! Домнілор че се-потрі-
вещіе, есте ун компліment дін челе маї куртенітоаре че
поате съ въ факъ Думнѣвоастрь ун бърбат темътор.

Кавалеруле, зісе Маркезул, дупъ че се-депър-
тъ Луcан, міе мі се-паре къ ноі врѣм съ луъм
ăn ржс пе ачест омў. — Еў аша авѣм де гжнд. —
Думнезеў съ мъ ертє, еў крез маї мулт къ ел нѣ а
луат пе ноі ăn ржс. — Аша мі се паре шї міе; дар
о съ 'мї ръсбун. — Кум? — Кум шї ръсбунъ тоа-
тъ лумѣ ămпротіва бърбацілор.

Аша ăn ачеѣшї сѣръ афлжндусе ла чінъ ла Мар-
кеза де Белуна дескісерь ворбъ, шї алергаръ гура
шї ănкондеіаръ пе Луcан ка пе чел маї врѣчос дін
дамені. Шї біата фемее, зісе Маркеза, мітутіка!
ка ун міел сufере тоате аспрімілє луї! Ах еў 'л аш
ămвъца мінте. Каса Маркезі де Белунъ ера ăn-
тжанірь (рандеву) а тутулор флутурашілор чеї-
ці шї аї Курці, шї таїна еї прін карє лі адуна ла
сіне ера, къ кема ла адунаре пе челе маї фрумоасе
фемеї. Еа хотърж съ дѣ ун бал шї пофті пе Хор-
тенца, аша ка требуіась дѣ де щіре бърбатулуї съў.

V.

www.dacoromanica.ro

фъръ ѧнсъ сѣй чѣръвое, чі нумаі аша арънкъ о ворбъ пѫнтре челе'лалте. Ну, драгамѣ ѧй зісе Лусан. Каса Мар-езі де Белунъ аре ун тон че нічі де кум ну ці се-кувіне. Балул ла дѫнса есте ун рандеву, ундетунутребуесъмерцї. Лумѣ ну е нічі де кум датоаре съ те крѣзъ маі бунъ де кът пе челе'лалте, ші ка съ о скоцї дін тоатъ бунъіала къ ну поцї съ кадї, требуе съ те ферещї де тоате кът пот съ пхе піедекъ. Тѫнъра фемее ѧнтърѫтатъ де ачѣстъ опріре че ну путѣ съ нъдъждуяскъ, ѧнчепу а плѫнце ші а'шї ѧмпута соарта. Прѣ мулт ѧнтребъінцезї путерѣ че ці ам дат, ѧй зічѣ еа; дар темете ка ну каре кум ва пріntрѫнса съ мъ сілещї ші съ'мї ѧмпінцї ръбдарѣ пѫнъ ѧн къпътѫнѣ. Луаан ѧй ръспунсе къ ун тон фоарте статорнік ші серіос, ѧнцелег, Доамнъ, ѧнсъ пѫнъ кѫнд еў ну воїў ѧнчета де а те чінсті, тот д'аuна нумъ воїў теме де ачѣстъ америінцаре; ші кѫнд воїў ѧнчета, атунчї мъ воїў теме ші маі пуцін. Хортенца, каре ну бъгасе сѣмъ ла ворбеле че ѧй скъпасе ѧн фуріа са, ѧнчепу а се-роші, кѫнд възу че ѧнцелесе аў, ші ѧнчепу а плѫнде. Лусан ну піердъ прілежул ачеста кѫнд віоічунѣ дѫндусе ѧнтр'о парте фъкусе лок ѧмвъмъчірі. Еў мъ фак урѫчос ѧнаінте'цї, драгамѣ, ѧй зіче ел; ку тоате ачестѣ каре есте віна мѣ? Негрешіт къчї воеск съ скап тінерецѣ та де прімеждіа че о ѧнкунцу-

www.dacoromanica.ro

рѣ; кѣчѣ воесѣ съ тѣ десліпѣсѣ дѣ тоатѣ кѫтѣ пот съ вѫтъмѣ ну невіновъціа чі чінстѣ та; кѣчі воесѣ съ тѣ фак кась ѭбѣцѣ маї кѫрѫнд ачѣѣ чѣ трѣбуѣ тот д'аѫна съ ѭбіцѣ. — Дар, Домнулѣ, куцетърілѣ Д. Т. сѫнт бѫнѣ, чі міѫлокул карѣ 'л аї лѫат ну 'мї плачѣ. Воецѣ съ мъ фачі ка съ ѭбѣсѣ даторіілѣ мѣлѣ, ші пѣ дѣ алтъ партѣ вреї съ мъ суппхї лор ка о роабъ! Поатѣ съ фіѣ, ѫнтрѫ лѣгътурілѣ чѣам ку куноскуцї мѣї чева ѫрмърї чѣ трѣбуѣ съ лѣ ѫнтѫмпінѣ чінѣва маї дінаінтѣ, дар трѣбуіа маї бінѣ чінѣва съ лѣ дѣслѣцѣ дѣ кѫт съ лѣ рѫпъ, ші пѫтѣї съ мъ десліпецї пѣ несімцітѣ дѣла персоанѣлѣ чѣ ну ѫцї сѫнт спрѣ пъчерѣ Д. Т, фъръ съ нѣ фачем дѣ ржс ѫнкізѫндѫмъ ѫн касъ. — ѫн кѫт пентрѫ ржс ну тѣ тѣмѣ къ н'ареѣ нічї ѫн темеїѫ, ѣл ва къдѣ асѫпра а челора чѣ воесѣ съ'л зъдъраскъ; ачѣстъ ѫнкісоарѣ дѣ карѣ тѣ плѫнцї естѣ азілул (локол дѣ скъпарѣ) ал бѫнѣлор нъравурї, ші кѫнд ва ѫнчѣпѣ а 'цї фі пъкѫт, атѫнчї ва фі лъкашул пъчі ші ал ферічірі. ѫмї ѫмпуцї пентрѫ чѣ съ ну ѫнтребуінцез міѫлоачѣ маї пѣ дѣпартѣ ку ѫмѣ ші ку Дѫмнѣта ѫнсѫцї; ѫмї ам еѫ кувінтѣлѣ мѣлѣ пентрѫ чѣ дѣ одатъ ам кѫрмат тоатѣ ку стрѫшнічіѣ. Еѫ ціѫ прѣ бінѣ къ ѫн вѫрста Д. Т. епідеміа моді, дѣ а сѣ-луа ші а сѣ обічнуї дѫпъ фінтѣлѣ алтуіа, дін зі ѫн зі, ѫн лок дѣ а сѣдѣ, дін протізъ крецѣ ші мї гарѣ, ші къ ѫн лок

www.dacoromanica.ro

де а прекурма тоатъ комунікаціа, пе урмъ ну поатъ чінева афла нічі міжлок а се-пуне ла лок де скъпаре. Ну ам путере съ'ці спуй кът де скумп мъ ціне кънд ці ворбеск ку ун тон волнік ші де стъпън. Дар драгостъ че ам кътре тіне ймі дъ ндръснеала ші мъ спріжінеще съ о фак. Ун прієтен требуе съ ціе мещешугул ка ла време де требуінцъ съ се-факъ неплъкут прієтенулуі съу. Фіі даръ біне ункредінцат къ пънъ те вой нуві, вой авъ ші путерь ка съ'ці стаў ынпротівъ; ші къ ларъ кънд те вой пъръсі вей фі прь ненорочіть. — Ненорочіть! Прь пуцін мъ чінстещі, Домнуле, дака крезі къ вой фі піердутъ, ун датъ че вей ынчета де а мъ ынгріжі д'апроапе! Н'ам трьіт, Домнуле, тот ку Д. Т. ші ам цінут кум съмъ порт. Валсан, каре тот д'ауна ймі да дрептате, н'а веніт нічі одатъ ун старь ка съ се-кіаскъ къчі а біне воіт а мі се-ункредінца. Ці спуй курат къ еў н'ам черут дела німінь ка ун бърбатул меў съ гъсеск ун тіран. Ка съ'ці ымплінеск чінева воь Д. Тале, требуе о путере саў о слъбічуне че еў ну о ам нічі де кум. Порунчіле Д. Тале прін каре мъ ліпсещі де атжтъ ажутурі ймі сунт фоарте дурероасе, ші нічі одатъ ну мъ вой путь обічнуі ку дунселе.

Ауса ръмжінд сінгур унчепи а'ші ымпута делакръмиле че причінуіа соціеі сале. Че м'ам апукат

съ фак? — Зічѣ ел, ші че іспітъ пентрѫ сѫфлетѫл меѫ! Еѫ тіранѫл съѫ! Еѫ каре о ѫбеск маі мѫлт де кѫт віаца мѣ, кърѫа плѫнџеріле еї ші сфъшіе ініма! Де ші воіѫ маі ста ѫмпротівъ, о деснъдъждѫеск, ші де мъ воіѫ ѫммѫла нѫмаі ѫн мінѫт, піерз тот родѫл статорнічіеї мале. Ѫн фас де ва маі фаче ѫнаѫчѣстъ лѫме, че ва ѫбеџе, требѫе съ о ѫнкърче дін ноѫ ѫн лецътъріле діндтѫ. Требѫе дар а спріжіні ачѣстъ фііндъ аша де крѫдъ, ші маі мѫлт пентрѫ міне де кѫт пентрѫ дѫнса крѫдъ.

Хортенџа петрекѫ ноаптѣ ѫнтрѫ чѣ маі віе тѫрбѫраре. Чела маі пісмътаріџе ідеї се-ѫмфџішаръ гѫндѫлѫї съѫ; дар чінстѣ сѫфлетѫлѫї съѫ се ѫнгрозі нѫмаі де кѫт. Пентрѫ че съ піерз кураџѫл? зічѣ ел, кѫнд пісма лѫї і с'а маі ѫмблѫнзіт. Ачест ом сé-ціне страшнік ші мъ стъпѫнеџе кѣчі нѫ мъ ѫбеџе нічі де кѫм; дар дака о датъ ва вені ѫн старе съ мъ ѫбѣскъ, еѫ атѫнчі воіѫ ѫмпъръці. Требѫе съ ѫнтребуіндез сінгѫрелє арме че нé а дат натѫра, адекъ дѫрерѣ, ѫнтрістарѣ ші амъџірѣ.

Лусан каре нѫ пѫтѫсе нічі де кѫм съ ѫнкіз окі, адоа зі вені съ о ѫнтребе, кѫ ѫн кіп прієтенеск, кѫм а петрекѫт ноаптѣ. Щіі прѣ бінє, ѫн ръспѫнсе ел, требѫе съ џіі Дѫмнѣта каре аї атѫта мълџѫмірє де а тѫрбѫра одіхна мѣ. Ах! Лусан, Тѫ а требѫіт

www.dacoromanica.ro

съ фіі прічіна нєнорочірі мєлє. — Чіне путѣ съ'мі спусе къ еў о съмъ къєск пєнтру алєцерѣ че 'мі ам фъкут ку чѣ маі бунъ іпімъ ші ку чѣ маі маре ан-крединдаре? — Зікынд ачєсте ворбе ді антінсе мъ-на, ші окі чеі маі ворбіторі че а путут вре одатъ аморца съ факъ а ворбі, ді ампута немулцумірѣ ші пуртарѣ луі. Скумпа мѣ жумътате, ді ръспун-сє ел амбрацішынду о, кредє къ еў 'мі ам пус тоа-тъ сілінца чінсѣ ші ферічірѣ ка съ те фак ферічіть. Еў воєск ка віаца та съ ці фіе семънат де флорі, дар нартъмъ маі антынў ка съ смулг мъръ-чіні, фъ'мі ачест фел де черірі че нічі о дать ну вор съ'ці прічінюскъ нічі о пърере де ръў; ші фіі анредіндать къ вор фі ампліните ан суфлетул меў тот де одать ку анкіпуірѣ лор антру а тъў. Дарѣ че еў ці пуў нуе де кът воінца та, ну ансъ чѣ де акум каре есте о фантезіе ші ун капріч, чі ачєѣ че се-ва наще дін жудекать ші експеріенць (пъ-цірє) адікъ ачєѣ че вей авѣ дупъ зече ані де ачі ан-наінте. Еў пентру тіне ам тот а чѣ драгосте че аре ші ун аморезат, слобозенія унуі пріетен, ші нез-стжмпърарѣ ку рівірєре че аре ун пъріне Іатъ іпіма мѣ, еа е вреднікъ де тіне, ші дака ту вей маі фі анкъ атжта де недрѣпъ ка съ те пажці де джн-ea, ачѣста ну о вей маі фаче мулть време. Ачєсте ворбе фъръ анєлмнате ку чєле маі атінгътоаре сєм-

www.dacoromanica.ro

ѫ̀ѣ а лѣ ѵнѵї̀ амор плїн дѣ патїмъ, шї Хортенца сѣ-
арѣтъ фоартѣ сїмцїтоарѣ ла дѫ̀нсѣлѣ. Опт зїлѣ
трѣкѵръ дѫ̀нтрѵ чѣ маї лїнїщїтъ дѫ̀нцѣлѣцѣрѣ шї дѫ̀нтрѵ
ѵнїрѣ чѣ маї стрѫ̀нсъ чѣ поатѣ съ стъпѫ̀нѣскъ дѫ̀н-
трѣ дої соцї. Пѣ лѫ̀нгъ дѵ̀чецїлѣ фрѵмусецї, тї-
нѣрецї шї а лѣ граццїлор, Хортенца маї адъога шї
фермекѵ̀ а челор мѫ̀нгѫ̀рї̀ плїнѣ дѣ сфїалъ кѵ ка-
рѣ аморѵ̀ пѫ̀рѣ къ своаръ ла рушїнѣ кѫ̀нд ѣстѣ дѫ̀н-
трѵ дѫ̀нцѣлѣцѣрѣ кѵ даторїа. О їнїмъ тѫ̀нъръ шї
плїнъ дѣ драгостѣ ѵ сѣ-поатѣ акоперї, шї вѣлѵ̀л чѣ
е акопѣрѣ ѣстѣ фоартѣ рар шї сѣ-прївѣдѣ прїн ѣа
дѫ̀нсъ тоатѣ ачѣстѣ чѣ а дї фъчѣ ѣра оарѣ сѣнчѵрѣ
(кѵ їнїмъ кѵратъ)? Лѵсан лѣ кредѣ; шї ѣ асѣмѣ-
нѣ лѣ аш фї крезѵт. Прѣ лѫ̀нгъ ачѣ, ѵ ѣра ѣа чѣ
дїнтрїй мѵѣрѣ карѣ 'ш а потрївїт съ'шї дѫ̀мплїнѣскъ
гѫ̀ндѵрїлѣ сале прїн дѫ̀нсушї фїрѣ бърбатѵ̀лѵї, шї
'ш а кѫ̀рмѵїт полїтїка ѣї дѵпъ плъчерїлѣ лѵї.

Кѵ тоатѣ ачѣстѣ, сѣ-апропїа зїлѣлѣ ачѣлѣ чѣ дѫ̀нтот
ѫ̀нѵл сѫ̀нт дѫ̀нкїнатѣ шї хотърѫ̀тѣ пентрѵ нѣбунїї шї
весѣлїѣ, шї дѫ̀нтрѵ карѣ ної сѫ̀нтем аша дѣ нѣбунї,
ѵ дѫ̀нсъ шї атѫ̀т дѣ весѣлї ка пърїнцї ноштрї. Хор-
тенца фъкѵ пѣ първатѵ̀л съѵ̆ съ прїчѣпъ къ ѣа ар
врѣ съ дѣ ѵн бал, дѫ̀нсоцїт кѵ о чїнъ шї данцѵрї.
Лѵсан прїїмї кѵ чѣ маї марѣ мѵлцѵмїрѣ, дѫ̀нсъ ѵ
фъръ токмѣлъ. Сѣ-дмвої кѵ невастѫ̀ са пентрѵ а-
лѣцѣрѣ шї нѵмърѵ̀л персоанелор чѣ ѣа ар врѣ ѣ

www.dacoromanica.ro

мофтѣскъ, ші дупъ ачѣстъ пунере ла кале се-ші фъкуръ ші ампърţіръ білетуріле.

Зіоа чѣ хотъръţъ вине ші се-гътеск тоате ку ынтріжірілє челуї маї пътімаш аморезат, дар кум сефаче зіоъ де дімінѣцъ, портарул черє воє съ ворбѣскъ ку Домнул, ші ї зісе къ афаръ де персоанелє че сунт пофтіте прін білетурї, Доамна воеще ка съ лас ынлъунтру ші пе алтелє че вор вені ла бал. Есте ку воѣ Домнулуї? — Негрешіт зіче Лусан, аскунзындуші мірарѣ ші чуда са, ші нічї одатъ ну требуе съ те ындоещї кѣ еѣ ну гъсеск ку кале ачелѣ че одатъ Доамна а хотърът. Нумаї де кът Лусан дупъ ачѣста інтръ ла невастъ са, ші дупъ че ї повесті ачеѣ че аудзі, ї зісе: шаде бине, съ те пуї ын прімеждіе де а да де рушине ынаінтѣ сатуцілор Д. Тале? Прѣ мулт аї фъкут! аї хотърът ынтрун норок съ фачї ачеѣ че нічї о фемее ну поате мулцъмі врєме съ економісѣскъ, ші съ піерзї ынкредінцерѣ бърбатулуї тъу. Думнѣта Хортенц'о съ вей съ'мї фачї сурпрізе (лукрурї пе негындіте ші де одатъ)? Де а'ші фі фост маї пуцін ынкредінцат деспре чінстѣ суфлетулуї тъу, ку ачѣста че путѣї съ мъ фачї съ крез пентру тіне?— Ші че хрмаре путѣ съ аібъ ачѣстъ несокотінцъ? Негрешіт мулцумірѣка съ мъ мъхнещї ун мінут, ші де а чі ынаінте съ мъ фачї съ ну те маї крез ла німік. Ах! дасъмѣ

www.dacoromanica.ro

съ те чінстеск тот д'ауна. Ші чінстеще те ші Д. Т. тот атжт кжт те чінстеск ші еў. Еў ну воіў съ те умілеск ам протівіндумь порунчі че аі дат; дар Д. Т. прін ачѣста амі вей прічінзі о мжхнірe де моарте, дака ну те вей ампротіві сінгурь, ші пуртарѣ че вей арьта астъзі ва фі регула дупь каре о съ урмез, антру тоатъ віаца мѣ. Ам фъкут о грешалъ, аі ръспунсе ea, о куноск ші воіў съ о андрептез. Воіў скріе пе ла тоцї къ м'ам лъсат ші ну се-ва фаче нічі бал, нічі чінь, нічі данц. Ну воіў съ арът лумеї къ сжнт веселъ кжнд моартѣ 'мі е амфіптъ ан інімь, лась съ щіе лумѣ къ сжнт неноросіть; м'ам остеніт де а мь маі префаче. Лусан къзжнд ла ніоарелe еї, аі зісе: де тѣ аш юві маі нуцін н'аш бъга ан сѣмь ампутъріле че 'мі фачі; дар те слъвеск ші мь суппиў. Аш мърі де дурере кжнд аш щі къ неваста мь ураще; дар ну почіў нічі съ тръеск ку рушінѣ къ ам аншълат'о. Чѣ маі маре букуріе ам авут ка съ'цї фак плъчерѣ джнд ун бал, ші ту акум ну'л пріімещі, пентру къ воеск съ те депъртез де ачѣ че ну е вреднік съ те апропіі. Ку ачѣста аї арьцї къ о лумe сбурдалнікь ацї есте маі скумпь де кжт бърбатул тъў: есте дестул; мь дук съ даў де щіре къ ну се ва-фаче бал. Хортенца, мишкать пиннъ ан фундул інімі де ачелѣ че аузі ші анкь ші маї

VII

www.dacoromanica.ro

атінсъ де лакръміле че възъ къ курцѣ, лчешу а вені лнтру сіне. Ла че лукрурі мъ лмиротівеск еў? Зічѣ еа. Оамені де каре ел воеце съ мъ десліпѣскъ сжнт еї оаре пріетені меї? Ла време де требуінцъ 'мї ар жъртфі еї оаре чел маї мік дін інтересуріле лор? Шї пентру джнші лмї пірз одіхна віеці меле, о турбур, о лнбенінез, ші мъ лѣпъд де ачеле че нот съ'мї о лндулчѣскъ! Тоате ачестѣ мі ле лнсуфлъ пісма ші дешъртъчіунѣ. Ам черчетат еў оаре вр'о дать дака бърбатул меў аре кувжнт? Еў пжнъ акум н'ам възът лнаінтѣ мѣ де кът умілірѣ де а мъ супъне; дар чіне о съ окжрмуіаскъ дака вор фі амжндої марї ші ну се-ва да пътерѣ челуї маї лнцелепт? Еў сжнт роабъ; ші чіне ну е, саў чіне ну требуе съ фіе даторіілор сале? Еў нумеск тіран ун ом чінстіт каре мъ журъ ку лакръміле лн окї де а лнгріжі пентру чінстѣ мѣ! Ундє дар есте ачѣ трufіе ші стръшнічіе че еў лї лмпут? Ах! че неноročітъ аш фі ші вреднікъ де плжнс, дака ел ар фі ка ші міне де слаб. Еў ла мжхнеск ші кіар лн мінутуле кжнд ел лнгріжаще ку чѣ маї маре делікатеце ка съ ну мъ супере ші кжнд аре тоатъ дрептатѣ. Іатъ трешалє; іатъ лукрурі лнведерате, іар ну ачелѣ че еў лї лмпут. Дутє зіче еа уніа дін фемеіле сале, дутє де спуне Домнулуї ка ам съї ворбеск чева. Абіа трімісе служніка ші нумаї де кът

www.dacoromanica.ro

ѧї вені алте гѫндурї. Че фак еў! зічѣ еа. де сіне сігуръ тріміц съ'л кем ка съ пріімеск де бунъ вое а'мї ѧнкіде ші ѧннегрі тоатъ віаца де а чі ѧнаінте! Пентру къ ну почіў съ тъгъдуеск къ оамені ку лумѣ петрек, ші тоцї ачещї чінстіцї оамені ѧнтре каре ел воеще съ тръеск н'аў німік пе дѫнші де пъкут ка пріетені луї Валсан. Ачесте гѫндурї ѧї скімбаръ съфлетул, ші хотърж алтеле съ зікъ бърбатулуї съў, адікъ къ маї воеще о дать ші чѣ дупъ урмъ ка съї фак воѣ. Прін урмаре черу ертъчіне дела персоанеле че пофтісе еа ла бал каре ші фъръ дѫнселе се-фъку ѧнтру тоатъ струлучірѣ ші віоічіунѣ веселії, фъръ сгомот ші аместекътурь.

Спуне'мї драга мѣ, ѧї зісе ел, дака нѣ а ліпсіт чева спре петречере? Еа ѧї ръспунсе, Дмнѣта кѫте о дать ѧмї аскунзї стрімторарѣ че 'мї прічінуещї. Фоарте біне ам петрекут, дар ну сѫнт ѧн тоате зілеле балурї, ші прін урмаре ѧн дешъртул ші тъчерѣ касі о фемее де вѫрста мѣ ръсуфлъ ші ѧнгіте отрава урѫчіуні, ші Думнѣта кѫнд аї ведѣ ачест венін ку ѧнчетул містуінд тінерецѣ мѣ, аї авѣ чѣ маї маре пъчере. Ну Доамнъ, ѧї зісе ел пътрунс де дурере, еў ну ам ачѣстъ крузіме рече дупъ кум мь сокотещї. Дака требуе съ мь лѣпъд де тоатъ гріжа а те фаче ферічіть каре есте чѣ маї скумпъ ші чѣ маї дулче гріжъ, че требуе съ стъпѫ-

www.dacoromanica.ro

нѣскъ віаца мѣ, чеа пуцін ну аш трєвуі съ мѣ мустрў сінгур къ амвенінез зілєлє Д. Талє.

Нічі еў, нічі прієтєні чеі бунї че 'ці ам алєс, ну сжнтєм ан старє съ ампланім локуа чєлор че аї пієрдут; фъръ муацімѣ че тє анкунцъра маї наінтє каса мѣ єстє пентру Думнѣта о анкісоарє грозавъ; Думнѣта аї авут ші аї атжта аспріме ка съ 'мі о сихї крат кіар міє; трєбує дар съ 'ці дах ачѣсть слобозеніє фъръ де карє Думнѣта ну поці съ ъъєщї німік. Дар маї наінтє де ачѣста нумаї ун лукру чер съ'мї фъгъдуєщї. Мжінє ці воіў адуче о адунарє нуоъ, ші дака ну о вєї жудека вреднікъ де а ндєлеунічі чѣсуріле Д. Талє чєлє де одіхнъ, дака ну ва путѣ съ прінзь локуа ачещії лумї карє ці єсте аша де скумпь, атунчї нєгрешіт тє воіў ліса антру тоатъ воѣ Думітале. Хортєнца ну сімці нічі о грєутатє де аї фъгъдуі ачѣ чє ел ці черу; къчі ера прѣ анкредінцатъ къ н'арє німік чє съї адукъ карє съї прецуіаскъ кжт слобозеніа еї.

Адоа зі кум сє-скулѣ еа възу пє бърбатуа съў інтржнд ла джнса ку о фацъ фоартє сенінъ пє карє стрълучѣ драгостѣ ші веселіа. Іатъ ці зіче ел, адунарѣ чѣ нуоъ карє 'ці ам фъгъдуіт; дака ну вєї фі мулцумітъ де джнса, еў ну щіў маї мулт ку чє съ'ці прічінуєск петречерѣ. Ну поатє чінєва съ 'ші анкіпуіаскъ ммърмурірѣ ачещії мумї сімці-

www.dacoromanica.ro

тоарѣ кът вѣзу ѧнаінчѣ ей пе амѫндоі фій съі че ѧі
авѣ дѣла Валсан. Копій меі, ле зісе Луса ѧ ѫ-
мѫндуі ѧн браце ка съі сує ѧн патул Хортенції, ѫм-
брѣцішаці пе мума воастръ ші черещі дѣла драго-
стѣ ей ка съ віне воіаскъ а се-ѫмпъртъші ші еа дін
гріжіле че воіў луа ей спре крещерѣ воастръ. Хор-
тенца ѧі луѣ ѧн браце, ші ѧі зъѣ ку лакръміле сале.
Акум зісе Луса съ'мі дѣ ші натура тітаў ле та-
тѣ, къчі драгостѣ ші пріетешугуа мі 'лаў дат, ші
мъ гръбеск а ѫмпліні даторіїле мале. Віно, пріете-
нуа меў, зісе Хортенца; цатъ пентру міне чѣ маі
скумпъ ші чѣ маі атінгътоаре дін ѫмвъцътуріле
тале. Еў хігасем къ ерам мумъ, ші ц'а чі ерам
съ хіт ші къ сѫнт соціа та. Ту ѫмі адучі аміне
даторіїле, ші ачесте доў легътурі унїте ла ун лок мъ
вор цінѣ легать кътре еле ѫнтру тоатъ віаца мѣ.

www.dacoromanica.ro

www.dacoromanica.ro